

Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala pályázatot nyújtott be a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP 3.2.4./08/01, Tudásexpo -expressz) keretében, melynek célja az országos hatáskörű könyvtári szolgáltatások fejlesztése a hagyományos és nem hagyományos képzési formák erősítésére az élethosszig tartó tanulásban.

A pályázat lehetőséget nyújt a könyvtárak állományának számítógépes feldolgozására, internetes könyvtári honlapok készítésére, az olvasáskultúra fejlesztésére, a könyvtári munkatársak továbbképzésére.

A pályázat benyújtását a Fazekas Mihály Gimnázium kezdeményezte, konzorciumban a Szent József Gimnáziummal és a létavértesi Irinyi János Általános Iskola és Városi Könyvtárral. Magát a pályázatot a Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Oktatási Osztálya nyújtotta be. A pályázat benyújtását követően a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) 2009. augusztus 17-én kelt levelében arról tájékoztatta az önkormányzatot, hogy a pályázat a tartaléklistára került. 2010. február 5-én pedig arról érkezett értesítés, hogy a TÁMOP-3.2.4./08/01 kiírás keretében a pályázat 44.653.062 forint összegű támogatást nyert el.

A konzorcium vezetője:

Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

(Fazekas Mihály Gimnázium, Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium, Gábor Dénes Elektronikai Műszaki Szakközépiskola és Kollégium, Beregszászi Pál Szakközépiskola és Szakiskola, Erdey-Grúz Tibor Vegyipari és Környezetvédelmi Szakközépiskola)

Konzorciumi tagok:

Szent József Gimnázium és Kollégium (Debrecen)

Irinyi János Általános Iskola és Városi Könyvtár (Létavértes)

A programról:

A könyvtárak egy integrált könyvtári rendszer használatával egy közös nagy országos virtuális könyvtár részévé válnak. Ez egy online, osztott virtuális könyvtár, mely alapját képezi a kárpát-medencei közös katalogizálásnak. Az adatbázisban minden könyvtár minden adata egyetlen kéréssel lekérdezhető, tehát az adatbázis egyúttal lelőhely-adatbázisként is működik. Ha bárhol feldolgoznak egy dokumentumot, az azonnal fölkerül az internetre, és mindenki számára látható. A résztvevő könyvtárak adatbázisai egymástól függetlenül tárolódnak, s a keresők pillanatok alatt végigkeresik az összes adatbázis összes adatát. Jelenleg kb. 20.000.000 leírás található a szerveren.

A lelőhely-adatbázisban könnyedén ki lehet választani, hogy egy adott dokumentum, amelyet egy olvasó keres, s az a helyi könyvtár állományában nem szerepel, melyik legközelebbi könyvtárban található. Ezután a program segítségével az interneten keresztül azonnal elindítható a könyvtárközi kölcsönzés is.

A program a könyvtári munka minden területén jól használható. Jelenleg 7 ország 1600 könyvtárában dolgoznak vele. Már kezdetben is jelentős vívmánya volt, hogy a dokumentumok állományba vétele, bibliográfiai leírásuk elkészítése (ami a könyvtárosok számára az egyik legmunkaigényesebb fázis) könnyen, gyorsan megoldható más külső, vagy a közös könyvtári adatbázisból való átemeléssel. Ez az évek során csak tovább fejlődött: ma már több száz külföldi nagy könyvtár adatbázisából is könnyedén át lehet emelni bibliográfiai leírásokat. Ez hatalmas segítséget jelent például a két tanítási nyelvű képzés hatására folyamatosan bővülő idegen nyelvű állományok feldolgozásában is.

Szinte maximális feltártságot biztosít a program kereső modulja. Egy leírás szinte minden elemére lehet keresni: olyan speciális adatokra is, mint például a dedikáció, egy könyv fizikai jellemzői, az ajándékozó neve, a mellékletek. A keresési elemek összekapcsolhatók, ezzel a találatalmaz szűkíthető vagy éppen bővíthető.

Minden könyvtár saját feldolgozott állományával tagja a virtuális könyvtárnak, mely az interneten elérhető, így az olvasó interneten akár otthonról is kereshet bármelyik könyvtár katalógusában. Így például a Fazekas Mihály Gimnázium diákjai otthonról is kereshetnek a gimnázium könyvtárának adataiban.

Kölcsönzőprogramja gyorsan, egyszerűen használható, már régóta kezelni tudja a vonalkódot. A kölcsönzéssel kapcsolatosan mindenféle információ lekérhető. Rendkívül hasznos része a rendszernek „a dokumentum és olvasó története” funkció, amelyben követni lehet, hogy egy dokumentumot mely olvasók kölcsönöztek, s egy bizonyos olvasónál mely dokumentumok fordultak meg az elmúlt években. Természetesen ezeket az adatokat csak az adott olvasó számára lehet hozzáférhetővé tenni.

Debrecenben a Debreceni Egyetem és a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola informatikus könyvtáros szakán oktatják a program használatát, s a könyvtárakban a gyakorlatukat teljesítő hallgatók részletesen is megismerkedhetnek a programmal és dolgozhatnak is vele.

Sajtótájékoztató

2010. május 27-én Debrecenben a Régi Városháza épületében a programot ismertető sajtótájékoztató volt.

Halász D János, Debrecen alpolgármestere köszöntőjében a tudás fontos bázisának, értékközvetítőjének nevezte a könyvtárakat. Több mint tíz évet töltött könyvtárban, ismeri az lévő értékeket, az ott rejlő nagy lehetőségeket. Debrecen iskolaváros, ezért is örömmel és készséggel segítik az együttműködő, konzorciumban pályázó oktatási intézményeket. Az interneten összekapcsolódó könyvtárak hatványozni fogják a forrásokat.

Menyhárt Károly, Létavértes polgármestere örömet fejezte ki, hogy a település konzorciumi tagként résztvevője lehet egy jövőbe mutató fejlesztésnek. A pályázattal nem csak a hét együttműködő intézmény gazdagodik, hanem az igazi érték a könyvtárak nyújtotta információs lehetőségek bővülése, a források számának megsokszorozódása a gyermekek, és az őket oktató felnőttek számára. Megköszönte a lehetőséget, a sajtó érdeklődését.

Dr. Pogány Béláné, a debreceni Szent József Gimnázium és Kollégium igazgatója elmondta, hogy egyházi intézmény vezetőjeként kollégáival együtt örömmel végzik a pályázattal kapcsolatos munkát. Katolikus fiúiskolájukban a foci után a „gépezés” a legközkedveltebb program. Fontosnak tartja a tanulók virtuális találkozását, de szeretettel hívja a partnereket intézményükbe személyes találkozásra, tájékozódni: ki hol tart a projekt végrehajtásában. Elmondta, hogy az eredményes munkát Dr. Bosák Nándor püspök úr mindenben segíti. Megköszönte a polgármesteri hivatal dolgozóinak, az alpolgármester úrnak a segítséget, a sajtónak az érdeklődést, s kérte a jövőben is figyeljenek a program megvalósulására.

Sárközy Ákosné, a Fazekas Mihály Gimnázium tanára (a program elindítója) elmondta, hogy hatalmas és folyamatos munka vár a könyvtárakra (állomány számítógépre történő felvittele, online könyvtári feltételek, honlapok létrehozása).

Az iskolai könyvtárak falai kitágulnak. Ma már 600 könyvtár van a hálózaton, mintegy 20 millió dokumentum érhető el.

Halász D János reményét fejezte ki, hogy a konzorciumban résztvevők nem csak virtuális, hanem valóságos kapcsolatokat is kiépítenek.

Menyhárt Károly meghívta együttműködő partnereit Létavértesre. A könyvtár környezetében található az Irinyi család sírkertje, a tudós Irinyi János egykori lakóháza és a több mint 1000 féle cserjével és fával beültetett Irinyi arborétum.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

ÜMFT infovonal:
06 40 638 638
nfu@nfu.gov.hu • www.nfu.hu

Szolgáltatás-fejlesztés a vértesi könyvtárban

A TÁMOP-3.2.4.-08/1-2009-0057 számú nyertes pályázat segítségével megújul a Kassai u. 8. sz. alatti könyvtár bútorzata, megvalósul a teljes állomány számítógépes adatfeldolgozása.

Elkészül a könyvtár önálló honlapja, bővülnek a használok számára szervezett programok, szolgáltatások, valamint megtörténik a könyvtárosok akkreditált szakmai képzése is.

Projekt címe: „Tudásdepó -Expressz”- A könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében.

A pályázatot debreceni középiskolákkal konzorciumban nyújtották be és **5.746.542.- Ft** a támogatást nyertek.

A projekt megvalósítása 2010. májusától 2012. februárjáig tart.

fotó: Turóczy Barnabás

